

Sygn. akt I C 475/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2012 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR /del./ Jan Wawrowski

Protokolant sądowy stażysta Kamila Kobylarczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2012 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. F., A. S., M. S.
i P. P.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Infrastruktury
i Wojewodę (...)

o odszkodowanie

1. oddała powództwo;

2. zasądza od M. F., A. S., M. S.

i P. P. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7 200 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 475/09

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 maja 2009 roku M. F., A. S., M. S. i P. P. wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministra Infrastruktury odszkodowania w łącznej kwocie 13 427 820,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania powodowie wskazali jako źródło szkody wadliwe orzeczenie Prezydium Rady Narodowej w S. z dnia 15 grudnia 1954 r., nr (...), którym wyłączone na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położoną w C. przy ul. (...) (obecnie ul. (...)), zapisaną w księdze wieczystej nr (...) Sądu Powiatowego w C., o powierzchni 1698 m⁽²⁾, stanowiącą współwłasność H. i E. S. (1). Decyzją z dnia 17 lipca 2007 r. nr (...), sprostowaną postanowieniem z dnia 25 września 2007 r. nr (...), Minister Budownictwa stwierdził nieważność orzeczenia z dnia 15 grudnia 1954 r. w części dotyczącej działek oznaczonych obecnie numerami: (...) oraz iż przedmiotowe orzeczenie zostało wydane z naruszeniem prawa w części dotyczącej działek o numerach: (...). Jako podstawę prawną żądania powodowie wskazali art. 417 § 1 i 417⁽¹⁾ § 2 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 361 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego oraz art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Powodowie domagali się odszkodowania w zakresie damnum emergens, obliczonym jako wartość nieruchomości, nad którą władztwa nie odzyskali jak również lucrum cessans w postaci utraconych korzyści w

formie czynszu najmu oraz czynszu dzierżawnego co do tej części nieruchomości, której wywłaszczenie zostało uznane z nieważne.

W piśmie procesowym z dnia 9 czerwca 2009 roku powodowie sprecyzowali wysokość roszczeń każdego z powodów, stosownie do udziałów spadkowych po dawnych właścicielach nieruchomości: M. F. w 5/24 częściach, tj. 2 797 462,50 zł, M. S. w 8/24 częściach, tj. 4 475 940,00 zł, A. S. w 8/24 częściach, tj. 4 475 940,00 zł i P. P. w 3/24 częściach, tj. 1 678 477,50 zł. W kolejnym piśmie procesowym z dnia 30 czerwca 2009 roku powodowie ograniczyli żądanie do kwoty 2 000 000,00 zł.

Pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Infrastruktury a zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W pierwszej kolejności pozwany wniósł o jednoznaczne i ostateczne sprecyzowanie przez stronę powodową co składa się na kwotę ograniczonego do 2 000 000 zł roszczenia, czy jest to tzw. *damnum emergens* czy też *lucrum cessans*, podniósł także niewłaściwe określenie *statio fisci* Skarbu Państwa. Odnosząc się merytorycznie do żądania pozwany podniósł następujące zarzuty: niewykazanie związku przyczynowego pomiędzy orzeczeniem (...) w S., a tym co powodowie wskazują jako szkodę, okoliczność, iż powodom za wywłączoną nieruchomość przyznano odszkodowanie, nieudokumentowanie zarówno szkody rzeczywistej jak i kwoty utraconych pożytków oraz przedawnienie roszczenia.

W piśmie procesowym z dnia 7 października 2009 roku powodowie sprecyzowali, iż domagają się odszkodowania w wysokości 34 853,01 zł za poniesioną szkodę rzeczywistą oraz w wysokości 1 965 146,99 zł za szkodę w postaci utraconych korzyści w okresie od dnia 17 października 1997 roku do dnia 18 grudnia 2007 roku, w tym na rzecz: M. F. kwoty 416 666,66 zł (409 405,62 zł tytułem utraconych korzyści i 7 261,04 zł tytułem szkody rzeczywistej), M. S. kwoty 666 666,67 zł (655 049,00 zł tytułem utraconych korzyści i 11 617,67 zł tytułem szkody rzeczywistej), A. S. kwoty 666 666,67 zł (655 049,00 zł tytułem utraconych korzyści i 11 617,67 zł tytułem szkody rzeczywistej) i P. P. 250 000,00 zł (245 643,37 zł tytułem utraconych korzyści i 4 356,63 zł tytułem szkody rzeczywistej).

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2010 roku Sąd ustalił, iż właściwym *statio fisci* Skarbu Państwa obok Ministra Infrastruktury jest Wojewoda (...).

Pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodę (...) podtrzymując wcześniej podnoszone przez Skarb Państwa zarzuty wniósł o oddalenie powództwa, a w przypadku ich nieuwzględnienia wniósł o pomniejszenie wysokości ewentualnego odszkodowania o zwaloryzowaną wartość odszkodowania w kwocie 103 379,30 zł jakie zostało złożone do depozytu sądowego 19 września 1955 roku, a nie zostało odebrane przez poprzedników prawnych powoda, gdyż poprzez złożenie świadczenia do depozytu sądowego dochodzi do spełnienia takiego świadczenia. Wniósł aby waloryzacja nastąpiła w oparciu o wskaźnik siły nabywczej pieniądza odnośnie zakupu 1 m² nieruchomości w dacie złożenia do depozytu sądowego, to jest ustalenie jaką powierzchnię nieruchomości mogliby nabyć powodowie (ich poprzednicy prawni) w 1955 roku za kwotę 103 379,30 zł i ile kosztuje dziś ta sama powierzchnia.

Powodowie wnosili o nieuwzględnienie wniosku pozwanego o pomniejszenie kwoty odszkodowania, gdyż nie mogą być oni zobowiązani do zwrotu odszkodowania, którego nie otrzymali. Powołując się na wiodącą linię orzecznictwa Sądu Najwyższego, jak również wiodący pogląd doktryny, w dacie wytoczenia powództwa powodowie wnosili o pominięcie wykładni przepisów dokonanej w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2011 r., III CZP 112/10 i zasądzenie odszkodowania w pełnej wartości szkody, z uwzględnieniem utraconych przez nich korzyści od dnia wejścia w życie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozwany podtrzymywał podniesione w trakcie procesu zarzuty i wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w S. orzeczeniem z dnia 15 grudnia 1954 r., nr (...), wywłaszczyło na rzecz Państwa nieruchomości położoną w C. przy ul. (...) (obecnie ul. (...)), zapisaną w księdze wieczystej nr (...) Sądu Powiatowego w C., o powierzchni 1698 m², stanowiącą współwłasność H. i E. S. (1) oraz przyznało wywłaszczonym odszkodowanie w kwocie 103 379,30 zł (ówczesnych).

H. i E. S. (2) odwołali się od ww. orzeczenia i odmówili przyjęcia przyznanego odszkodowania.

Postanowieniem z dnia 22 października 1955 roku Sąd Powiatowy w C. uwzględniając wniosek Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w S. zezwolił na złożenie do depozytu sądowego kwoty 103 379,30 zł i na tej podstawie kwota należnego H. i E. S. (1) odszkodowania została złożona do depozytu.

H. S. zmarł w dniu 12 lipca 1971 roku, zaś E. S. (1) zmarła w dniu 29 października 1998 roku. Ich spadkobiercami są: M. F. w 5/24 częściach, M. S. w 8/24 częściach, A. S. w 8/24 częściach i P. P. w 3/24 częściach.

Decyzją z dnia 17 lipca 2007 r. nr (...), sprostowaną postanowieniem z dnia 25 września 2007 r. nr (...), Minister Budownictwa stwierdził nieważność orzeczenia z dnia 15 grudnia 1954 r. w części dotyczącej działek oznaczonych obecnie numerami: (...) oraz iż przedmiotowe orzeczenie zostało wydane z naruszeniem prawa w części dotyczącej działek o numerach:(...)

Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2008 roku Minister Infrastruktury zwrócił wniosek M. F., M. S., A. S. i P. P. o przyznanie w trybie art. 160 kpa odszkodowania w kwocie 234 000,00 zł za szkodę powstałą w wyniku wydania przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w S. orzeczenia z dnia 15 grudnia 1954 r., nr (...).

(dowody: dokumenty – k. 13-22, 179-181)

Wartość utraconych korzyści z tytułu czynszu najmu nieruchomości zabudowanej posadowionej na działce nr (...) położonej w C. przy ulicy (...) w okresie od 17 października 1997 roku do 17 lipca 2007 roku, z uwzględnieniem obciążenia obligatoryjnym stosunkiem najmu i zastosowaniem czynszu regulowanego wynosi: 645 928 zł w cenach nominalnych i 829 287 zł w cenach realnych.

Wartość utraconych korzyści z tytułu pozbawienia czynszu najmu nieruchomości niezabudowanej oznaczonej nr (...) położonej w C. przy ulicy (...) w okresie od 17 października 1997 roku do chwili obecnej, bez obligatoryjnego stosunku najmu, wynosi: 147 612 zł w cenach nominalnych i 179 242 zł w cenach realnych.

Wartość nieruchomości oznaczonych jako działki o numerach: (...) położonych w C. przy ulicy (...), według stanu z dnia 15 grudnia 1954 roku a cen aktualnych wynosi 134 000 zł, zaś wartość utraconych korzyści za te nieruchomości w okresie od 17 października 1997 roku do chwili obecnej, wynosi: 69 780 zł w cenach nominalnych i 84 732 zł w cenach realnych.

W 1955 roku za kwotę 103 379,00 zł można było nabyć w C. 1 505 m⁽²⁾ gruntu, a obecna wartość rynkowa gruntu tej samej powierzchni to 1 223 000 zł.

(dowody: opinia biegłego – k. 230-359, wyjaśnienia biegłego – k. 420-421)

Pozwem z dnia 19 listopada 2009 roku Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta Miasta C. wystąpił do Sądu Okręgowego w Częstochowie przeciwko M. F., M. S., A. S. i P. P. o zapłatę kwoty w łącznej wysokości 49 374,83 zł tytułem zwrotu odszkodowania przyznanego za część wywłaszczonej nieruchomości oznaczonej obecnie jako działki nr: (...) w wysokości 89 980,64 zł, zwaloryzowanego wskaźnikiem wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych od 1955 rok do marca 2009 roku. Powództwo zostało oddalone wyrokiem Sądu Rejonowego (...) w Warszawie z dnia 8 listopada 2011 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 365/11.

(dowody: kopia pozwu z załącznikami – k. 431-439, odpis wyroku z uzasadnieniem – k. 459-463)

Stan faktyczny sprawy był zasadniczo bezsporny między stronami, a Sąd ustalił go w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy. Sąd uznał dowody z dokumentów za wiarygodne, albowiem ich autentyczność nie została zakwestionowana przez strony, a ponadto Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia z urzędu. Dowody z dokumentów - decyzje administracyjne znajdujące się w aktach sprawy, korzystając z materialnej mocy dowodowej wynikającej z treści art. 244 k.p.c., stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Sąd podzielił także ustalenia opinii biegłego, która została sporządzona w sposób rzetelny i profesjonalny, a po ustnych wyjaśnieniach biegłego nie była kwestionowana przez strony, aczkolwiek ustalenia tej opinii w zakresie ustalenia wartości utraconych korzyści nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia wobec uznania, iż brak jest podstaw do uwzględnienia roszczenia w tym zakresie.

Nie miała również istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawa dotycząca zwrotu przyznanego odszkodowania za wyłączenie zakończona wyrokiem Sądu Rejonowego (...) w Warszawie, gdyż dotyczyła ona części nieruchomości, za której utratę powodowie nie dochodzili odszkodowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo należało uznać za bezzasadne.

Podstawą dochodzenia odszkodowania przez powodów mógł być jedynie przepis art. 160 § 1 k.p.a., zgodnie bowiem z art. 5 ustawy z dnia 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1692) wprowadzającej nowe regulacje dotyczące odpowiedzialności za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem władzy publicznej, zmiany nią wprowadzone nie mają zastosowania do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed wejściem w życie ustawy. Jak wypowiedział się zaś Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 31 marca 2011 roku /III CZP 112/10, LEX numer 751460/ do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem 01 września 2004 roku, której nieważność lub wydanie z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. stwierdzono zarówno przed, jak i po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1, 2, 3 i 6 k.p.a. Jeżeli ostateczna wadliwa decyzja administracyjna została wydana przed dniem wejścia w życie Konstytucji, odszkodowanie przysługujące na podstawie art. 160 § 1 k.p.a. nie obejmuje korzyści utraconych wskutek jej wydania, choćby ich utrata nastąpiła po wejściu w życie Konstytucji. Uchwała zawiera wyczerpującą i przekonywującą argumentację prawną, którą Sąd Okręgowy w pełni podziela. Objęcie odszkodowaniem na podstawie art. 160 § 1 k.p.a. w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 września 2003 r., K 20/02, korzyści utraconych w okresie od dnia 17 października 1997 r. wskutek wadliwej decyzji wydanej przed tym dniem byłoby więc równie nieuzasadnione, jak objęcie odszkodowaniem na podstawie art. 417 k.c. w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 grudnia 2001 r., SK 18/00, uszczerbków powstałych w okresie od dnia 17 października 1997 r. wskutek wydanego przed tym dniem orzeczenia lub zarządzenia, które nie uzasadniało odpowiedzialności w świetle art. 418 k.c. ze względu na brak przesłanek dotyczących winy funkcjonariusza. W obu przypadkach uznanie odpowiedzialności odszkodowawczej zakładałoby zastosowanie będącego następstwem wyroków Trybunału Konstytucyjnego nowego, dostosowanego do wymagań Konstytucji stanu prawnego z mocą wsteczną, odniesioną do okresu sprzed wejścia w życie Konstytucji, każdy zaś wyjątek od zakazu wstecznego działania prawa musi wynikać w sposób niewątpliwy z ustawy, a tu nie miałby on takiej podstawy, w każdym razie nie można by za nią uważać wymagania zgodności ustaw zwykłych z Konstytucją, ponieważ granicę czasową tego wymagania wyznacza dzień wejścia Konstytucji w życie

Brak jest podstaw do uznania, iż jak to określił pełnomocnik powoda „wiodąca linia orzecznictwa Sądu Najwyższego, jak również wiodący pogląd doktryny, w dacie wytoczenia powództwa” umożliwia pominięcie wykładni przepisów dokonanej w powołanej uchwale Sądu Najwyższego. Sąd dokonując analizy i interpretacji przepisów prawa związany jest zawsze tylko samymi przepisami, stąd także w czasie wniesienia pozwu możliwe było wydanie orzeczenia nieuwzględniającego roszczenia w zakresie utraconych korzyści, a orzecznictwo i nie było jednolite (por. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., III CZP 125/05, oraz wyroków Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2006 r., I CK 273/05, z dnia 12 września 2007 r., I CSK 220/07, z dnia 5 grudnia

2007 r., I CSK 301/07, z dnia 16 kwietnia 2009 r., I CSK 524/08, z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 26/09, i z dnia 15 października 2009 r., I CSK 66/09).

W myśl art. 160 § 1 k.p.a. stronie, która poniosła szkodę na skutek wydania decyzji z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo stwierdzenia nieważności takiej decyzji, służy roszczenie o odszkodowanie za poniesioną rzeczywistą szkodę, chyba że ponosi ona winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie. Stosownie zaś do treści § 2 przywołanego przepisu do odszkodowania stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem art. 418 tego kodeksu. Zgodnie natomiast z treścią § 3 tego przepisu odszkodowanie przysługuje od organu, który wydał decyzję z naruszeniem przepisu art. 156 § 1, chyba że winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie ponosi inna strona postępowania dotyczącego tej decyzji; w tym ostatnim przypadku roszczenie o odszkodowanie służy w stosunku do strony winnej powstania tych okoliczności. W myśl § 6 roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156 § 1.

Odnosząc się zaś do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia powodów, stwierdzić należy, że nie zasługuje on na uwzględnienie. Jak już wskazano powyżej, do oceny żądania strony powodowej znajduje zastosowanie art. 160 k.p.a., w tym §6 tego przepisu. Za ugruntowane w orzecznictwie uznać należy, podzielane przez Sąd zapatrywanie, że wymagalność i przedawnienie roszczenia odszkodowawczego wobec Skarbu Państwa przewidzianego w art. 160 k.p.a. zostały uregulowane w szczególny sposób, to chociaż chodzi tu odpowiedzialność za czyn niedozwolony, nie stosujemy ogólnych przepisów o czynach niedozwolonych i przedawnieniu roszczeń, lecz regulację szczególną zawartą w art. 160 § 6 k.p.a. (tak Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z 26 stycznia 1989 r., III CZP 58/1988 ,OSNC 1989, nr 9, poz. 129). Roszczenie o naprawienie szkody wynikające z decyzyjnego (administracyjnego) stwierdzenia nieważności decyzji wydanej z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. przedawnia się zatem z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja w przedmiocie takiego stwierdzenia (art. 160 § 6 k.p.a.), bez względu na to, kiedy szkoda powstała (lub się ujawniła) (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia z 16 lipca 2009 r., I CSK 499/08, Lex nr 528228).

Niewątpliwym jest, że ostateczną decyzją administracyjną w rozumieniu art. 160 § 6 k.p.a. była wydana przez Ministra Budownictwa w dniu 17 lipca 2007 roku, a powodowie złożyli pozew w dniu 18 maja 2009 roku, a zatem przed upływem wskazanego 3-letniego terminu przedawnienia.

Przechodząc do oceny przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że - w myśl powołanego art. 160 § 2 k.p.a.- do odszkodowania stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. W sprawie należało zatem ustalić, czy nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę, którym było wydanie decyzji z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. albo stwierdzenie nieważności takiej decyzji, a zatem - czy została wydana decyzja niezgodna z prawem, a następnie, czy szkoda została wyrządzona i w jakiej wysokości oraz czy pozostaje ona w związku przyczynowym z wydaniem decyzji.

Sąd podziela utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego zapatrywanie, w myśl którego fakt, iż decyzja administracyjna została wydana z rażącym naruszeniem prawa, przesądza o bezprawności i winie funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonych mu czynności /tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 maja 1985 r., II CR 121/85, OSNC 1986, nr 4, poz. 53/. Trzeba zatem przyjąć, że spełniona została przesłanka określona w art. 160 § 1 k.p.a., tzn. w sprawie wydano decyzję w warunkach nieważności.

Na stronie powodowej ciążył również obowiązek wykazania pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, a zatem faktu powstania szkody (i jej rozmiarów) oraz istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy ową szkodą a zdarzeniem, które ją wywołało, czego powodowie zdaniem Sądu nie wykazali.

Wartość nieruchomości oznaczonych jako działki o numerach: (...) położonych w C. przy ulicy (...), według stanu z dnia 15 grudnia 1954 roku a cen aktualnych wynosi 134 000 zł i bezspornie powodowie nie mogą odzyskać tej części nieruchomości.

Dla ustalenia powstania z tego tytułu szkody istotny jest jednak fakt, iż Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w S. wywłaszczając na rzecz Państwa sporną nieruchomość przyznało wywłaszczoneму odszkodowanie w kwocie 103 379,30 zł, za którą mogli oni nabyć w 1955 roku w C. 1 505 m² gruntu, a obecna wartość rynkowa gruntu tej samej powierzchni to 1 223 000 zł, co wielokrotnie przewyższa wartość gruntu utraconego przez powodów. Taki sposób wyliczenia obecnej wartości przyznanego odszkodowania jest adekwatny do tytułu z jakiego było należne świadczenie, które mogli otrzymać poprzednicy prawni powodów, a powodowie nie wykazali, iż nie było możliwe takie zagospodarowanie odszkodowania za wywłaszczenie.

Wprawdzie H. i E. S. (2) odwołali się od ww. orzeczenia i odmówili przyjęcia przyznanego odszkodowania, jednak postanowieniem z dnia 22 października 1955 roku Sąd Powiatowy w C. uwzględniając wniosek Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w S. zezwolił na złożenie do depozytu sadowego kwoty 103 379,30 zł i na tej podstawie kwota należnego H. i E. S. (1) odszkodowania została złożona do depozytu. Z tym momentem nastąpiło zwolnienie się dłużnika (Skarbu Państwa) ze zobowiązania, na podstawie art. 236 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. Kodeks zobowiązań. Fakt, iż poprzednicy prawni powodów nie skorzystali z tego odszkodowania nie może prowadzić do uznania, iż ponieśli oni rzeczywistą szkodę, rozumianą jako powstała wbrew woli poszkodowanego różnicę między ich stanem majątkowym z przed wywłaszczenia a stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Powodowie nie wykazali przy tym, że wysokość szkody poprzedników prawnych powodów powstała na skutek wywłaszczenia była wyższa niż przyznane wówczas odszkodowanie. Brak jest także podstaw do zaliczenia na poczet wyliczonej przez biegłego aktualnej wartości gruntu jedynie odszkodowania w wysokości zwaloryzowanej w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjny, to jest w kwocie 7 284,65 zł, gdyż przepis art. 132 ust. 3a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. nr 102, poz. 651 ze zm.), który stanowi, iż „jeżeli decyzja, na podstawie której wypłacono odszkodowanie, została następnie uchylona lub stwierdzono jej nieważność, osoba, której wypłacono odszkodowanie, lub jej spadkobierca są zobowiązani do zwrotu tego odszkodowania po jego waloryzacji na dzień zwrotu”, ma zastosowanie do sposobu wyliczenia kwoty należnego odszkodowania przez organ administracyjny, a nie odwrotnie, co w istocie w takim wypadku działa na korzyść takiej osoby.

Odnosząc się do podnoszonego przez pozwanego zarzutu niewłaściwego określenia staty fisci Skarbu Państwa należało uznać, iż właściwym reprezentantem winien być Wojewodę (...), który jest następcą prawnym organu, który wydał prawnie wadliwe orzeczenie z dnia 15 grudnia 1954 roku - Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w S..

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 160 § 1 k.p.a. a contrario w związku z art. z art. 5 ustawy z dnia 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1692), Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w zw. z § 2 i 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).